

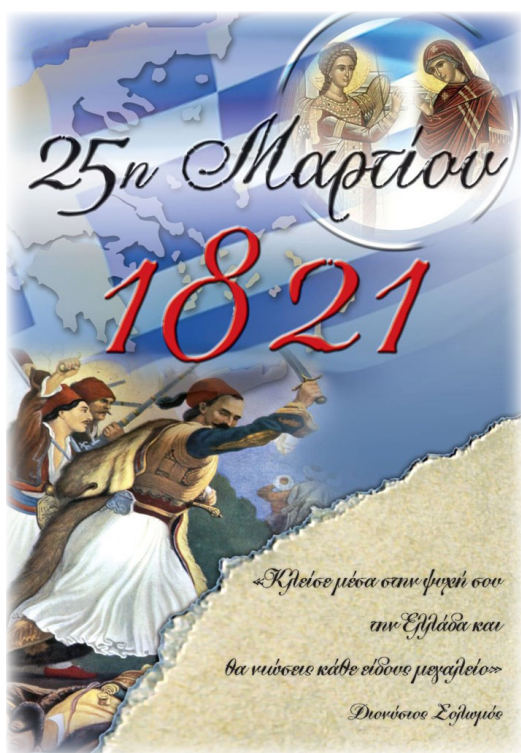

Ίστορικά - Έθνικά

■ Όπλαρχηγοί και Καπεταναίοι κατέφευγαν στην Χάρη Της

Ἡ Παναγία κατὰ τὴν Ἐθνικὴ Παλιγγενεσία τοῦ 1821*

«... Γιὰ νὰ πιστέψουν οἱ τύραγνοι, οἱ ἄπιστοι, οἱ ἄδικοι...»

Ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, στὴν Χάρη καὶ Προστασία τῆς Παναγίας κατέφευγαν οἱ Όπλαρχηγοὶ καὶ οἱ καπεταναῖοι γιὰ νὰ συντονίζουν τὸν Ἀγῶνα καὶ νὰ παίρνουν δυνάμεις γιὰ τὴν συνέχισή του στὶς κρίσιμες στιγμές.

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου τῆς Ὑδρας, ἡ Μονὴ τῆς Βελανιδιάς τοῦ Βουλκάνου, τῆς Δήμοβας, τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, τῆς Ἁγίας Λαύρας, τῆς Βαρνάκοβας, τῆς Προυσιώτισσας, τῆς Τατάρας καὶ ἄλλες Ἱερές Μονές ἀφιερωμένες στὴν Θεοτόκο,

εἶχαν γίνεи μυστικὰ ἐπαναστατικὰ κέντρα καὶ καταφύγια τῶν Ἀγωνιστῶν.

Στὰ Απομνημονεύματα τῶν Ἡρώων τοῦ 1821 βρίσκουμε πολλές ἀναφορὲς ὡς πρὸς τὴν καταφυγὴ τους στὴν βοήθεια τῆς Παναγίας, ἀλλὰ καὶ στὴν ἀκλόνητη βεβαιότητα καὶ πίστη τους στὴν Προστασία Της.

* * *

Όταν π.χ. ο θρυλικός Γέρος του Μοριά προχωρούσε για την άπελευθέρωση της Τριπολιτσάς και είδε, ότι είχαν κλονισθεί και δειλιάσει τὰ παλληκάρια του, επειδή τους είχαν εγκαταλείψει οί άλλοι Όπλαρχηγοί, μπήκε ευλαβικά στην Έκκλησία της Παναγίας στο Χρυσοβίτσι, έκαμε τόν σταυρό του, ασπάσθηκε την Εικόνα της Μεγαλόχαρης και φώναξε δακρυσμένος: **«Παναγιά μου, βοήθησε και τούτη τη φορά τους Έλληνες να ψυχωθούν»**, και βγαίνοντας από τὸ Ναό Της, γεμᾶτος πίστη και ιερό ένθουσιασμό βροντοφώναξε στα παλληκάρια του, πὸν τὸν πλησίασαν λίγο πιὸ πέρα, τὴν περίφημη εκείνη φράση του: **«Ὁ Θεὸς υπέγραψε τὴ λυττεριά τῆς Ἑλλάδος και δὲν θὰ πάρει πίσω τὴν ὑπογραφή Του»**.

Οί κάτοικοι τοῦ χωριοῦ περιγράφουν τὸ γεγονός αὐτὸ ὡς ἑξῆς:
«... Ἦταν σούρουπο, πάνω στοῦ μούχρωμα. Στο δρόμο του ἕνα ἐκκλησάκι ἀσπριζε: ἡ Παναγιά τοῦ Χρυσοβιτσιοῦ. Σίμωσε. Ἔδεσε τ' ἄλογο του στοῦ δέντρο. Μπήκε. Γονάτισε μπροστά στοῦ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας. Τὸ φῶς τοῦ μεγάλου καντηλιοῦ τρεμόσβηνε: «Παναγιά μου, βοήθησε και τούτη τη φορά τους Έλληνες να ψυχωθούν», προσευχόταν με ὄλη του τὴν δύναμη ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του.

Ἀνατρίχιασε ὅταν ἄκουσε βαθιὰ ἀναστενάγματα ἀπὸ τὸ ιερό. Δὲν κατάλαβε ὅτι ἦταν ἀντίλαλος ἀπὸ τὸ δικὸ του πόνο, **«Εἶδε»** τὴν Παναγιά νὰ ζωντανεῦει μπροστά του και νὰ τοῦ λέει πὼς βρίσκεται στοῦ σωστὸ δρόμο και οί ραγιαδες θὰ λυτρωθοῦν.

Ἔκανε τὸ σταυρό του. Σηκώθηκε με δυσκολία. Εἶχαν κοπεῖ τὰ γόνατά του. Γεμᾶτος σιγουριά ὅτι κάνει τὸ σωστό, βγήκε ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι. Ἀνέβηκε στ' ἄλογο του και δυναμωμένος ρίχνεται στοῦν ἀγῶνα...

«Ὁ Θεὸς υπέγραψε τὴ λυττεριά τῆς Ἑλλάδας και δὲν θὰ πάρει πίσω τὴν ὑπογραφή Του» βροντοφώναξε στα παλλικάρια πὸν ἔτρεξαν ἀμέσως κοντά του, πρὶν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ Χρυσοβίτσι. Ἐκεῖνοι φοβήθηκαν γιὰ τὰ λογικά του...».

* * *

Ὁ γενναῖος Στρατηγὸς Μακρυγιάννης στα «Ἀπομνημονεύματά» του και πρὸ πάντων στα «Ὁράματα και θάματα», ἐπανειλημμένως κάνει λόγο γιὰ τὴν βοήθεια τῆς Παναγίας στοῦν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους κατὰ τῶν Ἀγαρηῶν. Συγκινητικές εἶναι και οί προσευχές του πρὸς τὴν Θεοτόκο·

«Δόξα Σέ, Κύριε Χριστέ, Σταυρὲ σταυρωμένε, λαμπρὲ καὶ ἀναστημένε, τρισυπόστατε Θεέ, ἀγία Τριάδα, Θεοτόκο... **Κ**ύριε ἄπλωσε τὸ λαμπρὸ Σου καὶ εὐλογημένο Σου χέρι καὶ βγάλε μας μέσα ἀπὸ τὸν σκότον τὸν βαθὺ ὅπου εἴμαστε πε-

σμένοι καὶ χαμένοι καὶ πνιγμένοι τόσες αἰῶνες... **Σ**ῶσε, Κύριε, ὅλους, δῶσε, Θεοτόκο, τὴν υἰεῖαν, ὅσοι παθόντες ἔρχονται εἰς τὴν χάρη Σου, Βαγγελίστρα μου, διὰ νὰ δοξαστεῖ ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ ἡ Βασιλεία Του, νὰ πιστέψουν οἱ τύραγνοι, οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἄδικοι καὶ νὰ ἰδοῦνε τί ἐστὶ Θεὸς παντουργὸς καὶ ἡ βασιλεία Του...» («Ὁράματα», σελ. 154-155).

* * *

Καὶ ὁ ἀτρόμητος πυρπολητὴς Κωνσταντῆς Κανάρης, ἀφοῦ πυρπόλησε τὴν τουρκικὴ ναυαρχίδα στὸ λιμάνι τῆς Χίου, γιγαντωμένος ἀπὸ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν θεία Κοινωνία στὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐπέστρεψε μετὰ τὸ ἐκπληκτικὸ κατόρθωμά του στὸν ἴδιο Ναὸ γιὰ νὰ ἐκφράσει μὲ δάκρυα τὴν εὐγνωμοσύνη του στὴν Παναγία. **Ν**ὰ πῶς περιγράφει τὴν σκηνὴ ὁ ποιητὴς Γ. Δροσίνης:

*«Μεσάνυχτα ὁ πυρπολητὴς ἐγύρισε
καὶ πήδησε ἀπ' τὸ γρήγορο καῖκι,
πιστὸς νὰ φέρη μὲ τὰ πόδια ὀλόγνυμα
στὴν ἐκκλησιὰ τὸ τάμα γιὰ τὴ νίκη.
Τὸ χέρι πὸν ἄτρεμο ἔσπειρε τὸ θάνατο
μὲ τὸ δαυλὸ – τὸ φοβερὸ τὸ χέρι –
τώρα ταπεινωμένο καὶ τρεμάμενο
στὴν Παναγιὰν ἀνάβει ἔν' ἀγιοκέρι».*

* * *

Αὐτά, γιὰ νὰ φανεῖ ὅτι ἡ εὐλάβεια τῶν προγόνων μας πρὸς τὴν Παναγία, πὸν τόσο ἐντυπωσίασε τὸν ξένο περιηγητὴ, ἦταν ἡ κινητήρια δύναμι πὸν τοὺς ἐμψύχωνε διαρκῶς καὶ χάρισε τελικῶς τὴν μυριοπόθητη Ἐλευθερία. **Κ**αὶ σ' Ἐκείνην, τὴν Ὑπέρμαχον Στρατηγὸν τοῦ Γένους μας, ἀνήκουν – καὶ πρέπει ν' ἀνήκουν καὶ νὰ ἀντηχοῦν αἰῶνια – τὰ **Ν**ικητήρια!

□

(*) Πρωτοπρεσβ. π. Δημητρίου Ἀθανασίου, Ἡ Ὑπέρμαχος Στρατηγός, σελ. 83-85, ἐκδόσεις «Γρηγόρη», Ἀθήνα 2014. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.